

Bruksela, 1 czerwca 2026 r.
(OR. en, it)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0250 (COD)

9646/26
ADD 1

CODEC 993
JAI 654
COPEN 197
DROIPEN 98
FREMP 187
SOC 288

NOTA DO PUNKTU I/A

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: Projekt DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
w sprawie zmiany dyrektywy 2012/29/UE ustanawiającej normy minimalne
w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującej
decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (**pierwsze czytanie**)

- Przyjęcie aktu ustawodawczego
- = Oświadczenia

Węgry zwróciły się o włączenie do protokołu Rady poniższego oświadczenia:

Węgry przywiązują zasadniczą wagę do jasnego podziału kompetencji między Unią Europejską a państwami członkowskimi, zgodnie z postanowieniami Traktatów. Zasada przyznania kompetencji, zapisana w art. 5 TUE, pozostaje fundamentem porządku prawnego UE i musi być w pełni przestrzegana zarówno w aktach ustawodawczych, jak i nieustawodawczych. Węgry podkreślają, że żaden z przepisów tej dyrektywy nie może być interpretowany jako ustanawiający precedens mający wpływ na podział kompetencji między Unią a jej państwami członkowskimi wykraczający poza to, co zostało przyznane Unii Europejskiej na mocy Traktatów, ani nie może przesądzać o ocenie, czy Unia ma kompetencje do działania w danej dziedzinie. Podział kompetencji musi zawsze być ściśle określony na podstawie Traktatów. Jakakolwiek interpretacja niniejszej dyrektywy sugerująca rozszerzenie kompetencji Unii poza to, co zostało jej przyznane przez państwa członkowskie w Traktatach, byłaby nie do przyjęcia.

Przypominamy, że Węgry uznają i wspierają równość kobiet i mężczyzn zgodnie z ustawą zasadniczą Węgier oraz prawem pierwotnym, zasadami i wartościami Unii Europejskiej, a także zobowiązaniami i zasadami wynikającymi z prawa międzynarodowego. Równość kobiet i mężczyzn jest zapisana w Traktatach Unii Europejskiej oraz w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej jako podstawowa wartość i prawo. Ponadto art. 10 i 19 TUE wraz z art. 21 Karty wskazują między innymi pojęcie „płci” (ang. „sex”) jako konkretną przyczynę dyskryminacji, która jest zakazana. W związku z powyższym i zgodnie ze swoim prawem krajowym Węgry interpretują użyte w przedmiotowej dyrektywie pojęcie „płci” (ang. „gender”) jako odniesienie do płci biologicznej (ang. „sex”).

Włochy zwróciły się o włączenie do protokołu Rady następującego oświadczenia:

Kwestia „statusu i zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych osób fizycznych” należy do wyłącznych kompetencji państw członkowskich, w związku z czym Unii nie przyznano kompetencji ustawodawczych w tym zakresie (art. 5 TUE). Wynika z tego, że koncepcja „płci” (ang. „gender”) należy do wyłącznej kompetencji Włoch: UE nie może ani jej definiować ani ujmować w przepisach. Pojęcie „tożsamość płciowa” (ang. „gender identity”) będzie zatem interpretowane zgodnie z prawem krajowym, które rozróżnia płeć tylko pod kątem biologicznym (jako płeć męską lub żeńską), i podobnie w odniesieniu do prawa do tożsamości.

Z tych samych powodów termin „dyskryminacja intersekcyjna” (ang. „intersectional discrimination”) będzie interpretowany zgodnie z prawem krajowym jako „dyskryminacja z wielu przyczyn jednocześnie”.

Włochy uznają w swoim ustawodawstwie możliwość dostępu kobiet do aborcji. Kwestia będąca przedmiotem niniejszego oświadczenia nie dotyczy zatem treści stanowionego prawa, lecz metody jego stanowienia. Materia ta należy w istocie do wyłącznych kompetencji państw członkowskich. Dlatego też, skoro Unia nie posiada żadnych kompetencji w tej dziedzinie ani nie istnieje podstawa prawna dla takiego zapisu, Włochy ubolewają, że w akcie ustawodawczym Unii zostało zawarte podobne odniesienie.

Malta zwróciła się o włączenie do protokołu Rady poniższego oświadczenia:

Malta z zadowoleniem przyjmuje wszelkie wysiłki na rzecz dalszego wzmocnienia praw ofiar. W tym względzie Malta zasadniczo z zadowoleniem przyjmuje pakiet kompromisowy. Malta podtrzymuje jednak swój sprzeciw wobec umieszczenia odniesienia do aborcji w motywach.

Odniesienie do aborcji podważa kompetencje krajowe państw członkowskich w odniesieniu do opieki zdrowotnej i ich odpowiednich krajowych systemów opieki zdrowotnej, a taka ingerencja nie jest niczym innym jak naruszeniem zasad pomocniczości i proporcjonalności.

Ponadto współprawodawcy nie uzgodnili przepisów operacyjnych określających szczegółowe traktowanie ofiar przemocy seksualnej, w tym jeśli chodzi między innymi o aborcję.

Celem motywów jest zwięzłe uzasadnienie głównych przepisów części normatywnej¹. Odniesienie w motywie ma zatem na celu uzupełnienie i dostarczenie informacji na potrzeby interpretacji odpowiedniego przepisu dotyczącego dostępu do praw seksualnych i reprodukcyjnych.

Motywy to sekcja tekstu aktu, w której instytucje muszą wykazać, że działały w granicach swoich kompetencji, że cele zamierzonego działania nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie oraz że działanie Unii nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów Traktatów. Motywy mają zatem kluczowe znaczenie dla ważności aktu. Było to konsekwentnie potwierdzone przez TSUE. Motyw, o którym mowa, nie spełnia zatem kryterium określonego w art. 296 TFUE.

Mogłoby to doprowadzić do stworzenia precedensu sugerującego, że państwa członkowskie podlegają ocenie Komisji pod kątem wdrożenia odpowiednich krajowych przepisów prawnych, które zapewniają legalny dostęp do prawa do aborcji.

Dlatego Malta wstrzyma się od głosu, mimo że jest całkowicie wyłączona z obowiązku transpozycji i wdrożenia prawodawstwa UE dotyczącego aborcji na mocy protokołu nr 7 do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Malty do Unii Europejskiej².

Słowacja zwróciła się o włączenie do protokołu Rady poniższego oświadczenia:

Republika Słowacka przyjmuje do wiadomości ostateczny kompromisowy tekst dyrektywy w sprawie zmiany dyrektywy 2012/29/UE ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw.

Republika Słowacka pozostaje w pełni zaangażowana we wzmacnianie praw, wspieranie i ochronę ofiar przestępstw oraz w zwalczanie wszelkich form przemocy i dyskryminacji. W tym względzie Republika Słowacka pragnie przypomnieć swoje stanowisko dotyczące włączenia terminu „tożsamość płciowa” (ang. „gender identity”) do art. 22 i 23 dyrektywy.

---

¹ Wspólny przewodnik praktyczny Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji przeznaczony dla osób redagujących akty prawne Unii Europejskiej.

² https://eur-lex.europa.eu/eli/treaty/acc_2003/act_1/pro_7/sign/eng.

Art. 12 konstytucji Republiki Słowackiej zakazuje dyskryminacji i gwarantuje równe prawa wszystkim osobom. Chociaż Republika Słowacka jest w pełni zaangażowana w ochronę wszystkich ofiar bez dyskryminacji, nie uważa za konieczne wyodrębniania ani podkreślenia pojęcia „tożsamości płciowej”, ponieważ ochrona zapewniana na mocy przedmiotowej dyrektywy ma zastosowanie w równym stopniu do wszystkich ofiar.

Republika Słowacka przypomina ponadto, że zgodnie z art. 52a konstytucji Republiki Słowackiej (ustawa konstytucyjna nr 255/2025 Coll.) słowackie ramy konstytucyjne uznają biologicznie określoną płć mężczyzny i kobiety. W następstwie zmian konstytucyjnych przyjętych w 2025 r. słowacki porządek prawny uznaje obiektywną rzeczywistość biologiczną za jedyny czynnik decydujący o klasyfikacji prawnej na szczeblu państwowym. Republika Słowacka przypomina, że dyrektywa nie ustanawia autonomicznej definicji tego pojęcia w prawie Unii i że wdrożenie tego aktu pozostaje w gestii państw członkowskich. Interpretacja i stosowanie terminu „tożsamość płciowa” będą zatem dokonywane zgodnie z porządkiem konstytucyjnym i ustawodawstwem krajowym Republiki Słowackiej.

Ponadto, jeśli chodzi o motyw 13 i odniesienie do usług opieki zdrowotnej w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, Republika Słowacka przypomina, że Unia Europejska nie posiada ogólnych kompetencji w dziedzinie polityki zdrowotnej. Zgodnie z art. 168 ust. 7 TFUE określanie polityki zdrowotnej oraz organizacja i świadczenie usług zdrowotnych i opieki medycznej pozostają w gestii państw członkowskich.

Republika Słowacka rozumie zatem odpowiednie przepisy dyrektywy jako w pełni respektujące kompetencje państw członkowskich i nietworzące żadnych nowych obowiązków poza obowiązkami przewidzianymi w Traktatach i krajowych ramach konstytucyjnych. W związku z powyższym Republika Słowacka wstrzyma się od głosu, pozostając jednocześnie zaangażowana w ochronę praw ofiar.